

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN MIETINTÖ 16/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä joulukuuta 2010 lähettänyt ympäristövaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (HE 308/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Merja Saarnilehto, ympäristöministeriö
- ylitarkastaja Pirke Suoheimo, Suomen ympäristökeskus
- asiantuntija Benny Hasenson, Elinkeinoelämän keskusliitto EK.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, jolla pantaisiin täytäntöön organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) annetun Euroopan parla-

mentin ja neuvoston asetuksen edellyttämät kansalliset lainsäädäntötoimet.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 11 päivänä tammikuuta 2011.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna seuraavin huomautuksin.

Hallituksen esityksen tavoitteena on vahvistaa EMAS-järjestelmän houkuttelevuutta yritysten kannalta ja siten lisätä järjestelmän käyttöä.

Suomessa on viimeisen kymmenen vuoden aikana rekisteröity noin 60 EMAS-organisaatiota ja rekisteristä on poistunut noin 35 organisaatiota. ISO 14 001 -järjestelmään on sertifioitu noin tuhat organisaatiota, joten EMAS-järjestelmää on pidetty selkeästi vähemmän kiinnostavana. Hallituksen esityksellä pannaan täytäntöön yhteisön EMAS-asetus, joka on pakottavaa lainsäädäntöä. Valiokunta katsoo kuitenkin, että kahden päällekkäisen järjestelmän ylläpitämisen

tarpeellisuutta tulisi jatkossa arvioida yhteisötasolla.

Valiokunta toteaa, että Suomessa EMAS-järjestelmän keskeiset käyttäjät kannattavat järjestelmää ja erityisesti siihen sisältyvää mahdollisuutta ns. globaalirekisteröintiin, jonka mukaisesti EMAS-järjestelmään voidaan rekisteröidä myös yhteisön ulkopuolella toimiva yrityksen toimipaikka. Valiokunta tukee esitystä katsoen, että se voi edistää globaalisti toimivien yritysten ympäristönsuojelutason parantamista yrityksen toiminnan sijoittumisesta riippumatta todeten, että EMAS-järjestelmää pidetään ISO-järjestelmää tiukempana esimerkiksi ympäristölainsäädännön noudattamisen sekä julkisen ympäristöraportoinnin vahvistamisen suhteen.

Valiokunta on lisäksi tehnyt esitykseen teknisen korjauksen, jolla rangaistussäännökseen sisältyvä pykäläviittaus korjataan viittaamaan logon käyttöä koskevaan 10 §:ään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ympäristövaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 14 § muutettuna (Valiokunnan muutos-ehdotus).

14 §

Rangaistussäännös

(1 mom kuten HE)

Se, joka käyttää 10 §:ssä tarkoitettua rekisterinumerollista logoa, vaikka organisaatiota ei ole merkitty rekisteriin, tai käyttää logoa yhteisön asetuksen 10 artiklan 4 kohdan vastaisesti tuotteissa tai pakkauksissa tai palveluja koskevien vertailevien väitteiden yhteydessä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *EMAS-logon käyttörikkomuksesta* sakkoon.

Helsingissä 18 päivänä tammikuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Pentti Tiusanen /vas
jäs. Christina Gestrin /r
Timo Heinonen /kok
Rakel Hiltunen /sd
Timo Juurikkala /vihr
Tanja Karpela /kesk

Antti Kaikkonen /kesk
Timo Korhonen /kesk
Merja Kuusisto /sd
Sanna Perkiö /kok
Janne Seurujärvi /kesk
Pauliina Viitamies /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.